

Dosarul nr. 3ra-613/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – O. Țurcanu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Valeriu Mitrofan,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Valeriu Mitrofan împotriva Instituției Publice „Centrul de Excelență în
Construcții” și Valeriu Pelivan cu privire la obligarea pârâtei să elibereze actele
solicitate în cerere, repararea prejudiciului cauzat în mărime de 2000 lei,
constatarea încălcării dreptului de acces la informație, declararea acțiunilor sau
inacțiunilor ca fiind ilegale și abuzive,

împotriva deciziei din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-
a respins apelul declarat de către Valeriu Mitrofan și s-a menținut hotărârea din 16
octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 29 noiembrie 2017 Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată,
concretizată la 17 mai 2019, împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții” și
Valeriu Pelivan, prin care a solicitat obligarea eliberării actelor solicitate prin
cerere, aplicarea unei sancțiuni administrației pârâtei, repararea prejudiciului
cauzat în mărime de 2000 lei, constatarea încălcării dreptului reclamantului privind
accesul la informație de către IP „Centrul de Excelență în Construcții”, în legătură
cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate în prezenta cerere, a
declara acțiunile sau inacțiunile IP „Centrul de Excelență în Construcții” ca fiind
ilegale și abuzive prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni
ce prejudiciază dreptul de acces la informație.

În motivarea acțiunii Valeriu Mitrofan a indicat că la data de 01 noiembrie
2017 a expediat o cerere privind accesul la informație, prin care a solicitat să-i fie
eliberată copia hotărârilor comune a administrației și comitetului sindical al IP
„Centrul de Excelență în Construcții” (fostul Colegiul de construcții din or.
Chișinău), prin care la 22 familii le-a fost repartizat spațiu de locuit în căminul nr.

4, amplasat în mun. Chișinău, str. Gh. Asachi, nr. 71/4. În aceeași zi a expediat cererea sus indicată în format electronic.

Reclamantul a invocat că până la depunerea cererii date în instanța de judecată, n-a primit nici un răspuns de la administrația IP „Centrul de Excelență în Construcții”.

Consideră că Valeriu Pelivan prin acțiunile sau inacțiunile sale în calitate de director, în mod flagrant, a neglijat prevederile Legii privind accesul la informație.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Mitrofan împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții” și Valeriu Pelivan cu privire la obligarea pârâtei să elibereze actele solicitate în cerere, repararea prejudiciului cauzat în mărime de 2000 lei, constatarea încălcării dreptului de acces la informație, declararea acțiunilor sau inacțiunilor ca fiind ilegale și abuzive ca fiind neîntemeiată. (f.d. 84, 88-92)

Prin decizia din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii din 16 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 118-129)

Instanțele de judecată în motivarea soluției au reținut că Valeriu Mitrofan a adresat o cerere privind accesul la informație prin intermediul poștei electronice, care nu corespunde rigorilor legale pentru un documentul electronic, or, cererea înaintată în formă electronică nu conține semnătura digitală și nici semnătura olografă a solicitantului. Prin urmare, o astfel de cerere, se consideră anonimă, iar IP „Centrul de Excelență în Construcții” nu-i poate fi imputată obligația de a examina o astfel de cerere.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au indicat că cererea anexată la materialele dosarului, care este semnată de petiționar și adresată directorului IP „Centrul de Excelență în Construcții” Valeriu Pelivan, nu conține ștampila instituției cu numărul și data de intrare a cererii privind accesul la informație, or, cererile scrise cu privire la accesul la informație se înregistrează în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare și doar cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor.

Instanțele au mai menționat că prin cererile nr. 01-11/165, nr. 01-11/167, 01-11/168, nr. 01-11/169, Valeriu Mitrofan în anul 2017 a solicitat IP „Centrul de Excelență în Construcții” eliberarea copiei hotărârilor comune ale administrației și Comitetului sindical al IP „Centrul de Excelență în Construcții”, prin care s-a repartizat spații de locuit în privința locatarilor din căminul nr. 4. Conform răspunsului nr. 01-13/147 din 29.06.2017 Valeriu Mitrofan a fost informat despre faptul că, conform pct. 2 din Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/4-2 din 15.05.2002, în urma prezentării din partea locatarilor blocului din str. Gh. Asachi, nr. 71/4, a pachetului de acte eliberate de organele competente (OCT, Direcția generală de economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău, contracte de locațiune, ordine de instalare în cămin etc.) Administrația instituției a eliberat fiecărui locatar în parte demersuri către Primăria mun. Chișinău cu privire la eliberarea ordinelor de repartiție pentru domiciliere permanentă, întru evitarea atragerii în procese judiciare a instituției, luând în calcul existența unor precedente

judecătorești. Iar, conform hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 351 din 23.03.2005, IP „Centrul de Excelență în Construcții” se află la balanța și administrarea Ministerului Educației al RM, astfel i-a fost comunicat că Ministerul Educației este organul abilitat în ceea ce privește acordul cu privire la privatizarea spațiilor locative a locatarilor, administrația instituției neavând în acest sens nici o competență și respectiv nu a eliberat absolut nici unui locatar acord la privatizare a spațiilor.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, la 02 aprilie 2020 Valeriu Mitrofan a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. (f.d. 137-142)

În motivarea recursului Valeriu Mitrofan a reiterat motivele expuse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, a invocat că instanțele judecătorești au interpretat în mod eronat legea.

Recurentul a indicat suplimentar că concluziile instanței de apel sunt contradictorii, or, la materialele cauzei nu este nici o probă care ar confirma eliberarea documentelor solicitate.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ.

Instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. (2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 10 februarie 2020 în absența lui Valeriu Mitrofan. (f.d. 117)

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care la 26 februarie 2020 a fost recepționată de către Mitrofan Valeriu. (f.d. 132)

Mitrofan Valeriu în conformitate cu prevederile art. 245 alin. (1) din Codul administrativ a depus la instanța de apel, la 02 aprilie 2020, cererea de recurs. (f.d. 137-142)

Astfel, instanța de recurs consideră că Mitrofan Valeriu s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Valeriu Mitrofan se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh